

Opinia do ustawy
o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych
w państwach członkowskich Unii Europejskiej
(druk nr 50)

I. Cel i przedmiot ustawy

Uchwalona przez Sejm w dniu 23 stycznia 2008 r. ustawa o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej ma na celu wdrożenie części przepisów dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Dyrektywa ta transponuje dotychczasowe uregulowania zawarte w dyrektywach dotyczących uznawania kwalifikacji. Wprowadza również nowe rozwiązania, do których należą między innymi przepisy dotyczące świadczenia usług transgranicznych.

Ustawa zastępuje i uzupełnia obecnie obowiązujące ustawy w zakresie, w jakim dyrektywa 2005/36 wprowadziła zmiany do ogólnego systemu uznawania kwalifikacji, tj. ustawę z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz ustawę z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania kwalifikacji nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności.

W ustawie znalazły się przepisy dotyczące systemu ogólnego uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych. Zasady ogólne w tym zakresie nie uległy zmianie, dlatego większość przepisów została przeniesiona z poprzednio obowiązującej ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

Ustawa obejmuje swoim zakresem obywateli państw członkowskich UE, Konfederacji Szwajcarskiej i państw członkowskich EFTA – stron umowy o EOG (art. 1). Przepisy ustawy będą miały także zastosowanie do członków rodzin tych obywateli w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (art. 2 ust. 2).

Ustawa w art. 2 zawiera kilka nowych definicji. Dokonano między innymi zmiany w poziomach kwalifikacji zawodowych i wprowadzono dodatkowy poziom – kwalifikacji na poziomie czwartym.

Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji powinno trwać nie dłużej niż trzy miesiące od dnia przedłożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, a organ właściwy w tym zakresie został zobowiązany do potwierdzenia otrzymania wniosku o uznanie kwalifikacji (art. 7).

Artykuł 12 zawiera przepisy przeniesione z ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności. Określa wymogi jakie musi spełnić wnioskodawca zamierzający wykonywać działalność regulowaną. Niespełnienie wymogów określonych w tym artykule oznacza, że do takiego wnioskodawcy będą miały zastosowanie zasady uznawania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

Ustawa przewiduje możliwość zastąpienia stosowania środków wyrównawczych tzw. „wspólnymi platformami”, czyli warunkami ustalonymi wspólnie przez państwa członkowskie UE, po których spełnieniu wnioskodawca nie będzie mógł być zobowiązany przez organ właściwy do odbycia stażu adaptacyjnego albo testu umiejętności (art. 16).

W art. 18 ustawa określa jakich dokumentów świadczących o nienagannym charakterze, stanie zdrowia, sytuacji finansowej itd., może wymagać od wnioskodawcy właściwy organ w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych.

W celu ulepszenia, przyspieszenia i ułatwienia w praktyce procesu uznawania kwalifikacji zawodowych w art. 19-21 sformułowana została zasada „współpracy administracyjnej” między organami właściwymi z poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich EFTA.

Osoba ubiegająca się o uznanie kwalifikacji zawodowych powinna znać język polski w stopniu pozwalającym jej na wykonywanie zawodu regulowanego.

Ustawa zawiera upoważnienia ustawowe dla właściwych ministrów do wydania aktów wykonawczych do ustawy, w tym do powołania zespołu do współpracy z ministrem właściwym ds. szkolnictwa wyższego, a także do utworzenia ośrodka informacji.

Rozdział 3 ustawy zawiera przepisy dotyczące świadczenia usług transgranicznych. Celem tej regulacji jest zniesienie wszelkich zbędnych barier i postępowań administracyjnych oraz ograniczenie do minimum formalności, prowadzących do uzyskania możliwości wykonywania zawodu regulowanego bądź działalności regulowanej na zasadzie tymczasowego i okazjonalnego świadczenia usług transgranicznych.

Wnioskodawca, chcący tymczasowo wykonywać swój zawód lub działalność regulowaną w innym państwie członkowskim, nie zmieniając przy tym swojej siedziby, nie będzie podlegał tym samym procedurom sprawdzającym, które są stosowane wobec osób przyjeżdżających do państwa członkowskiego z zamiarem trwałego wykonywania zawodu.

Rozwiązania zastosowane w ustawie pozwalają na szybsze rozpoczęcie świadczenia usług przez wnioskodawcę niż w przypadku, gdyby jego kwalifikacje zawodowe miały być uznawane według zasad określonych w rozdziale 2. Zawierają uproszczone zasady posługiwania się tytułami zawodowymi, wprowadzają możliwości dokonania wstępnego sprawdzenia kwalifikacji usługodawcy, regulują współpracę właściwych organów i wymianę informacji między nimi a także obowiązki informacyjne usługodawcy

W rozdziale 4 zawarto zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe, w tym uchylające dotychczas obowiązujące przepisy w zakresie ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz wprowadzające niezbędne dostosowania innych ustaw (ustawa o działach administracji rządowej, ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawa o opłacie skarbowej) w związku z wejściem w życie nowej ustawy i uchyleniem dotychczas obowiązujących w tej materii przepisów. Do czasu wejścia w życie nowych przepisów, obecnie obowiązujące akty wykonawcze zachowują moc obowiązującą.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 7 posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2008 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym (druk nr 62). Na etapie prac w Sejmie nie wprowadzono do projektu ustawy istotnych zmian. Kształt przyjętych przez Sejm rozwiązań w zakresie zasad uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej jest tożsamy z rozwiązaniami zawartymi w projekcie ustawy.

III. Uwagi szczegółowe

1. W art. 12 w ust. 6 niepotrzebnie użyty został wyraz "wykonywania" co może powodować niezrozumienie tej części art.12 ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 12 w ust. 6 skreśla się wyraz "wykonywania";

2. W art. 15 w ust. 1 w pkt 1 ustawy ustawodawca przewiduje możliwość wyłączenia uprawnienia wnioskodawcy do wyboru pomiędzy stażem adaptacyjnym a testem umiejętności w przypadku, gdy chodzi o zawód regulowany, którego wykonywanie wymaga *dokładnej* znajomości prawa polskiego. Użyte tu sformułowanie "*dokładna znajomość prawa*" nie ma konkretnego znaczenia i nie wskazuje na poziom znajomości prawa a zapewne wskazanie poziomu znajomości prawa było intencją ustawodawcy. Zgodnie z § 8 Zasad Techniki Prawodawczej w ustawie należy posługiwać się poprawnymi wyrażeniami językowymi (określeniami) w ich podstawowym i powszechnie przyjętym znaczeniu. Zgodnie z Małym Słownikiem Języka Polskiego pod red. Stanisława Skorupki słowo dokładny to znaczy odznaczający się starannością, dbałością o szczegóły; ścisły, precyzyjny, skrupulatny. Zmiana przepisu powinna sprowadzać się do wykreślenia tego określenia albo zastąpienia bardziej adekwatnym.

Propozycja poprawki:

w art. 15 w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyraz "dokładnej";

3. Mając na uwadze § 9 Zasad Techniki Prawodawczej w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określonej jako "kodeks" lub "prawo".

Zgodnie z art. 805 Kodeksu cywilnego stronami umowy ubezpieczenia są ubezpieczyciel i ubezpieczający.

Propozycja poprawki:

w art. 19 w ust. 5 wyrazy "zakładem ubezpieczeń" zastępuje się wyrazem "ubezpieczycielem";

4. Na etapie prac w Sejmie z art. 25 zostało wykreślone upoważnienie dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wyznaczenia pracownika z obsługującego go urzędu do pełnienia funkcji koordynatora, natomiast pozostały inne przepisy (art. 25 ust 2 i 5, art. 26 ust. 1, art. 28 ust. 2) nakładające na ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego **lub koordynatora** obowiązki w zakresie stosowania ustawy. Mając to na uwadze należy rozstrzygnąć, czy intencją ustawodawcy było wyeliminowanie z ustawy funkcji koordynatora, czy też ustawodawca uznał, że w zakresie wyznaczania przez ministra pracownika do pełnienia funkcji koordynatora nie jest konieczne upoważnienie ustawowe.

5. Art. 30 w ust. 3 w pkt 3 wymaga doprecyzowania.

Propozycja poprawki:

w art. 30 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;"

Aldona Figura

Legislator